

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Георги Нехризов, член на научно жури, определено със заповед на директора на НАИМ–БАН № РД I-1066 от 27.07.2022 г., за преценка на качествата на научно-изследователската продукция и професионалната дейност на д-р Камен Бояджиев, главен асистент в НАИМ по конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ за нуждите на отдел „Експозиции“ в НАМ, (специалност Праистория) за нуждите на Националния археологически музей, обявен в „Държавен вестник“ (ДВ, бр. 39 от 27.05.2022 г.). в област на висше образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.2. История и археология, научна специалност „Археология – Праистория“

От документите, представени от единствения кандидат Камен Яворов Бояджиев, се вижда, че са изпълнени всички национални изисквания по чл. 26, чл. 19 и чл. 24 от ЗРАСРБ и чл. 15, ал. 3 и чл. 18, ал. 2 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в НАИМ–БАН.

Камен Бояджиев е получил бакалавърска и магистърска степен по Археология със специализация по праистория в СУ „Св. Климент Охридски“. През 2007 г. той започва работа в секцията по праистория в НАИМ–БАН. През 2011 г. успешно защитава дисертация с тема: „Въоръжение през халколита в български земи“ и получава докторска степен по Археология. От 2012 г. след спечелен конкурс той е назначен за главен асистент в НАИМ. От назначаването си в музея той работи като уредник в отдел Експозиции, а от 2017 г. е негов ръководител. Като такъв д-р Бояджиев участва в осъществяването на ежегодните изложби „Българска археология“, както и в много тематични експозиции. Той е редактор на каталозите към тези изложби самостоятелно или в колектив.

Д-р Бояджиев участва активно в международни научни форуми. В

представения списък на научни конгреси, конференции, симпозиуми, в които е участвал от 2006 до 2021 г., са включени общо 12 такива събития. Неговата научна продукция е забележима и търсена, илюстрация за това са установените 71 цитирания на авторски и колективни научни разработки.

Въпреки сериозната ангажираност на Камен Бояджиев с подготовката на изложби и административна дейност, той успява да се включи и в различни проекти за теренни археологически проучвания. Участвал е в спасителни и редовни разкопки на десетки обекти в различни райони на България, а също и в международни експедиции.

Значителна част от представените за участие в конкурса 19 публикации на д-р Бояджиев са свързани с обнародване на резултати от теренни проучвания с негово участие. Сред тях са две монографии, четири студии и 13 статии, публикувани наши и чуждестранни научни издания, от които пет са на български и 13 на английски език. Той е самостоятелен автор в шест от трудовете, другите 12 са в съавторство.

Резултат от демонстрирания още в дисертация му интерес към въоръжението и военното дело през праисторията са няколко статии, посветени на тази проблематика. В тях са представени различни видове въоръжение – бойни брадви от камък, мед или рог, каменни боздугани, предложена е хипотеза за различните фактори, които влияят върху появата и развитието на фортификационните структури, направено е обобщение на установените по археологически път данни за въоръжени конфликти през халколита в българските земи.

Други четири статии, подготвени в съавторство с Явор Бояджиев, представят резултатите от проучването на два важни обекта от халколита в Източните Родопи – селищата при с. Орлица и при с. Върхари. Всъщност това са предварителни публикации на установените данни при разкопките на тези обекти, които са много по-подробно представени в колективната

монография, водещи автори в която са Явор и Камен Бояджиеви. Към тази група статии може да се прибави и тази, в която са обнародвани резултатите от сондажните разкопки на селищна могила Карнобат.

Важно и приносно, според мен, авторово изследване е посветено на прехода към късния неолит в Горнотракийската низина. В него на базата на информация известни обекти от ранния и късния неолит в долината на Марица, са направени заключения за промените в селищната система между ранния и късния неолит и в елементи от културното развитие на прехода от ранен към късен неолит.

Камен Бояджиев е един от най-активните колеги в НАИМ по отношение дейностите за развитие на компютърната система „Археологическа карта на България“ и в попълването на нейната база данни. Една от представените за оценка публикации е студия, посветена на теренните издирвания по поречието на р. Тополница в Пазарджишка област. В резултат на прилагане подходяща за терена и сезона методика, екипът е успял да създаде една пълна археологическа карта на изследвания район.

Още от студентските си години д-р Бояджиев участва в проучването на селищната могила при с. Юнаците, Пазарджишко. Тук той е представил две студии, свързани с интердисциплинарни изследвания на материали от тази могила. Намерените дребни златни предмети при разкопките са анализирани и е предложена дата 4600 – 4500 г. пр. Хр. за едно мънисто, открито в ясен контекст, която поставя по-рано началото на обработката на благородни метали в нашите земи. В друго също колективно изследване са представени серия от 14С дати със значителна стратиграфска последователност от селищната могила Юнаците. В него е поставен и въпросът за локалната аномалия в развитието на 14С датите за средния и късния халколит в България, която изкривява тяхната реална калибрация и

налага интерполация на калибрираните им стойности.

В друга колективна статия е посветена на палеоботанически изследвания на проби от селище от прехода от късния неолит към ранния халколит при с. Бъта, Панагюрско. В резултат на анализите са придобити данни за отглежданите земеделски култури по това време и за способите за обработката на зърнените храни.

Камен Бояджиев част от авторските колективи на две публикации посветени на ДНК изследвания за идентифицирането на хаплогрупите за проследяване на неолитната експанзия към Европа и за изследванията на еволюцията на вируса на хепатит В (HBV).

Д-р Бояджиев е представил като хабилитационен труд, покриващ изискванията по настоящия конкурс в съответствие с Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в НАИМ-БАН, книгата „Върхари и Орлица: две халколитни селища от Източните Родопи“ под редакцията на Явор Бояджиев и Камен Бояджиев, София, 2022 (Спасителни археологически проучвания по инфраструктурни проекти, т. II). Той е приложил и разпределителен протокол за авторство в колективната монография. Камен Бояджиев е автор на едни от най-определящите части от книгата – история на проучванията, селищно устройство, керамичния комплекс от Върхари, както и раздела, в който са представени многобройните находки. Пълната публикация на двата обекта, проучени при спасителни разкопки, е твърде важна за определяне на характеристиките на културното развитие на Източните Родопи през халколита.

Представените научни трудове демонстрират отлична информираност на Камен Бояджиев в различни области на познанието – от чисто археологическите изследвания, през приложение на съвременните технологии за датиране, до аналитичните методи, присъщи за „точните

науки“. Всичко това го представя като утвърден учен с изявена ерудиция и авторитетен специалист със собствени значими научни приноси. Представените в конкурса научни публикации се отличават със задълбочен аналитичен подход и без съмнение имат научно- приносен характер. По тази причина смятам, че постижения отговарят на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за приложението му и съответния Правилник на НАИМ-БАН за заемане от кандидата на академичната длъжност „доцент“ в научната област и професионално направление на конкурса.

Представеното дотук ми позволява да заявя в заключение, че ще гласувам убедено гл. ас. д-р Камен Бояджиев да получи научната длъжност „доцент“ в професионално направление 2.2. История и археология, научна специалност „Праистория“.

24.09.2022 г.

Изготвил:

доц. д-р Георги Нехризов